

Тема: Розвиток зв'язного мовлення. Ділові папери. Автобіографія. Резюме

Мета: вивчення особливостей офіційно – ділового стилю на прикладі автобіографії; розвивати вміння створювати текст на задану тему; через оволодіння жанром допомогти усвідомити себе як особистість.

Завдання: вивчити структуру автобіографії; визначити особливості літературної автобіографії і службової; прищеплювати культуру оформлення документів.

Тип уроку: урок – практикум

Хід уроку

Епіграф

Пізнай самого себе і через це пізнай світ

Сократ

1. Організаційний момент. Мотивація

Учитель. Готуючись до сьогоднішнього уроку, я думала про те, які ви, мої учні. Без сумніву, що у вашому внутрішньому «я», такому багатоликому, на різних етапах вашого життя різні речі були важливими.

Давайте відрекомендуємося один перед одним. Я – учитель Дунай Олена Володимирівна. А ви? Мені теж цікаве ваше «я». Так, я добре знаю, що ви учні. А чим ви займаєтеся крім навчання? Наприклад, я – люблю вишивати, це моє хобі. А ви?(до учнів)

Отже, все разом: ставлення до навчання, ваші позашкільні заняття, ваш характер – це і є ваше «я». Мені приємно, що ми будемо працювати разом.

Зверніть увагу на епіграф. Великий мислитель Сократ закликав: пізнай не взагалі людину або людей, а пізнай себе – своє місце в житті, свій внутрішній світ.

Пізнати самого себе... Я думаю, немає необхідності говорити вам, що це складний процес, й інколи не вистачає цілого життя, щоб це зробити.

2. Вихід на тему. Цілепокладання

Учитель. З цього приводу великий російський письменник і філософ Василь Розанов писав: « Взагалі, є одна книга, яку людина зобов'язана уважно прочитати, - це книга її власного життя». Але, щоб її прочитати, потрібно, щоб вона була написана, чи не так?

Скажіть, у якій літературній формі можна описати події власного життя?

(Відповіді учнів: щоденник, мемуари)

Учитель. Так, це щоденники, які письменники вели щодня. Згадаймо, наприклад, щоденник Т.Г.Шевченка, або О.Довженка. Можливо, хтось із вас теж веде щоденник? Цікаво, він допомагає краще пізнати себе? (відповіді учнів)

Жанр атобіографії пов'язаний із самопізнанням, відкриттям власного «я». Ви можете запитати: навіщо нам писати автобіографію, якщо ми не збираємося писати мемуари? Де ж ми можемо примінити свої знання? У якій ситуації? (відповіді учнів)

Ми вже говорили на попередніх уроках про особливості офіційно – ділового стилю. Давайте згадаємо їх **(відповіді учнів)**.

А сьогодні ми дізнаємося про правила написання атобіографії та резюме, створимо їх.

Чим глибший і цікавіший внутрішній світ людини, тим цікавіша його автобіографія, у якій вона постає не як пасивний спостерігач, а як особистість, людина свого часу. Згадаймо автора «Повести временних лет». Літописець не просто зафіксував історичні події, а дав оцінку тим фактам, що відбулися.

Виникає питання: якими бувають автобіографії?

3. Вивчення структури автобіографії. Робота в парах(додаток №1,2,3)

Завдання:

- Виявити розбіжності літературної та службової автобіографії на основі порівняльного аналізу текстів(додаток №3);
- Доведіть, що текст на картці №1, – це літературна автобіографія, а текст на картці №2 – службова;
- Дати відповіді на запитання алгоритму, узагальнити їх(додаток №3)

Для роботи відводиться 7 хвилин.

Виступи учнів.

Учитель. Отже, перш ніж приступити до складання автобіографії, необхідно визначити мету. Мета визначає стиль тексту, мовні засоби. Структура тексту не така регламентована, якщо це поєднання художнього та офіційно – ділового стилю. Про літературну автобіографію ми говоримо з вами тоді, коли вивчаємо творчість якогось письменника.

У службовій автобіографії кожен новий блок інформації чітко регламентований, повинен мати вказівку на час і починатися з нового абзацу. Кінцівка документа – дата і підпис.

Пропоную вам текст службової автобіографії, складеної вашою ровесницею(додаток №6)

- Які помилки було допущено?
- Що треба виправити у тексті? Чи витримано стиль офіційного документу?

Учитель. Сьогодні ми ще повинні поговорити про резюме як різновид автобіографії. Ознайомтеся із структурою та особливостями резюме(додаток №5)

4.Виконайте наступні завдання:

- Складіть на основі зразка своє резюме;
- Виберіть факти, які необхідні для складання цього документа;
- Уявіть, що із складеним резюме ви прийшли на прийом до директора солідної фірми або якогось підприємства чи установи;
- Роз приділіть ролі(директора і претендента на якусь посаду);
- Підготовте до представлення рольову гру «Хочу на роботу...»

5.Підсумок уроку.

Учитель. Дуже важливо витримувати культуру оформлення документів. Необхідно, щоб усі документи відповідали певним вимогам, яких суспільство пред'являє до ділової людини.

Пізння самого себе як особистості продовжуватиметься увсе ваше життя. Нехай книга вашого життя – автобіографія, резюме, щоденник чи мемуари – буде змістовною, грамотною, написаною охайно!

6.Оцінювання роботи учнів. Мотивація оцінок

7.Домашнє завдання:

- знати особливості офіційно – ділового стилю, вимоги до складання автобіографії та резюме;
- скласти резюме для своїх батьків для отримання більш престижної посади;
- скласти автобіографію.

Додаток №3.

Порівняльна характеристика літературної та службової характеристики

Мета	Усвідомлення свого минулого	Повідомлення точних даних про себе
Стиль	Елементи офіційно – ділового та художнього стилю	Офіційно - діловий
Особливості синтаксичних конструкцій	Односкладні прості речення, відокремлені означення та обставини	Мовні штампи
Зображальні засоби	Емоційність, експресивність, образні вислови(Метафори, порівняння і т.д.)	Відсутність емоційності та експресивності
Форма	Можливі відступи від стандарту	Стандартне розташування частин
Час	Обмежений, можливо, протягом усього життя	За необхідністю

Завдання:

- Виявити розбіжності літературної та службової автобіографії на основі порівняльного аналізу текстів(додаток №3);
- Доведіть, що текст на картці №1, – це літературна автобіографія, а текст на картці №2 – службова;
- Дати відповіді на запитання алгоритму, узагальнити їх(додаток №4)

Додаток №4

- Визначте мету створення текстів: №1

№2

- Визначте стиль тексту

№1

№2

- Визначте мовні особливості, выпишіть конкретні приклади:

- Зверніть увагу на особливості розташування тексту.

Додаток №1

Автобіографія

Автобіографія - життєпис якої-небудь особи, складений нею самою. Цей -і документ містить найбільше відомостей про людину.

Автобіографія повинна відображати найголовніші моменти життя особи, її трудової діяльності. Заголовок документа може бути з одного слова «автобіографія», яке записується посередині рядка. Тоді автобіографія розпочинається словами: «*Я, Козаченко Петро Васильович, народився...*» Рідше зустрічається такий варіант: «*Автобіографія Радченко Олени Миколаївни*». Перший рядок тоді починається так: «*Я народилася...*»

В автобіографії мають бути такі реквізити: а) прізвище, ім'я, по батькові того, хто її склав; б) дата народження; в) місце народження, повна адреса; г) хто батьки; г) де жив; д) відомості про навчання; є) відомості про трудову діяльність; є) короткі відомості про склад сім'ї. У кінці ставляться дата і підпис.

Кожне нове повідомлення слід починати з абзацу. Дата записується ліворуч під текстом, підпис автора - праворуч. Автобіографія пишеться від руки.

Цей документ - один з небагатьох, який складається від першої особи. Проте не слід зловживати займенником «я». Граматичне значення першої особи передається за допомогою особових закінчень дієслів.

Головну увагу слід приділяти фактам. Надійний спосіб уникнення суб'єктивної забарвленості документа - відмова від прикметників, що виражають оцінку. Об'єктивності розповіді сприяють вичерпність і лаконізм.

(З книги «Учіться висловлюватись»)

1. Прочитайте автобіографію. Визначте стиль мовлення

Місто Ічня на Чернігівщині, де я народився (1878, 27.ХП), одне з кращих містечок на Україні. Вже багато минуло років, як я вимандрував з нього, проте ще й тепер я часто з вдячністю згадую ічнянські поля та ліси, стави між садами, навіть бур'яни. Осталась в пам'ятку моему Ічня ще своїми піснями та напрочуд хорошими голосами.

Батько мій, козак Василь Панасенко, був ремісник-швець, обслуговував він більше сусідні глухі села, де, як відомо, до шевців ставили одну вимогу: щоб чоботи не були тісні і міцні були. Влітку, в жнива, вся сім'я виходила на заробітки - жати за сніп чуже. Мати наймала щороку грядку на городину. Хата була стара, напівзруйнована. У цій хаті ми й жили якось великою сім'єю (8 душ). Хоч наша родина дуже бідна, проте в хаті було життя тихе, лагідне.

В Ічні школа була п'ятирічна. Записався я в неї боязким, соромливим, непомітним хлопчиком, кінчав - кращим учнем. Скінчивши школу, я, як кращий учень, залишився при ній же на два роки стипендіатом - мав за цей час підготуватись до іспитів в учительську семінарію...

Шістнадцяти років я поступив в Коростишівську вчительську семінарію, дев'ятнадцяти скінчив її і пішов на вчителювання.

(За С. Васильченком)

Додаток №2

Автобіографія

Я, Литвиненко Марія Павлівна, народилася 12 січня 1950 року в м. Полтаві, в родині службовців.

У 1957 році пішла до першого класу середньої школи №8 м. Полтави, яку закінчила у 1967 році.

З 1967 по 1972 навчалася в Полтавському державному педагогічному інституті.

З 1972 року працюю вчителем географії гімназії №9 м. Полтави.

Одружена. Чоловік, Литвиненко Сергій Володимирович, 1945 року народження, працює інженером на Полтавському вагоноремонтному заводі.

Син, Литвиненко Володимир Сергійович, 1973 року народження, працює вчителем фізики в гімназії №8 м. Полтави.

23 серпня 2004 року

М.П.Литвиненко

РЕЗЮМЕ

П.І.Б. _____

Адреса: _____

Телефон: _____

Дата народження: _____

Громадянство: _____

Сімейний стан: _____

Освіта: _____

Досвід роботи: _____

Додаткові відомості: _____

РЕЗЮМЕ

Семенов Ілля Михайлович

628452, м.Суми, вул. Сонячна, б.3., кв.8

51-28-71

27 травня 1958 р., м.Суми

Гр.України

Одружений, маю сина

1965-1975 - середня школа №253 (м. Суми)

1975-1981 – Сумський аграрний університет.

31996р. - зав. Лабораторією в ВІЛС.

31985 по 1996 р. - начальник цеху.

Володію англійською мовою(читаю і перекладаю зі словником), володію комп'ютером на правах користувача.

Додаток №6

Автобіографія

Я, Прокопенко Марина Олександрівна, народилася 29 квітня 1978 року в м. Києві в родині військовослужбовця. Разом з нами проживали ще дідусь і бабуся. В 1995 році вступила до Українського державного педагогічного університету імені М.П.Драгоманаова на музично-педагогічний факультет денної форми навчання.

З 1985 по 1995 рік навчалася в загальноосвітній школі №50 м. Києва, часто з вдячністю згадую учителів.

Працюю викладачем музики в дитячій музичній школі №4 м.Києва.

Склад сім'ї:

Батько – Прокопенко Олександр Васильович, 1954 року народження, військовослужбовець.

Мати – Прокопенко Наталія Вікторівна, 1958 року народження, працює медсестрою в лікарні №9 м. Києва

Сестра – Прокопенко Надія Олександрівна, 1987 року народження, учениця дев'ятого класу загальноосвітньої школи №50 м. Києва

14 січня 2002р. (підпис)

